

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, vasárnap, 1908. április 12.

84. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale. (Új Wurzer ház). I. em.

Szerkesztőség telefonszáma 229. - Nyomdai telefonszáma 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy órára 2 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos polt sorja 40 fillér.

A kormányzó és a határrendőrség.

A kormányzó megcáfolta a lemondásáról szóló híreket, de nem cáfolta meg azt, hogy a határrendőrség intézménye május elsején életbe lép.

S a kormányzó nyilatkozatát követte Andrassy Gyula gróf belügyminiszter kijelentése, amely szerint megfelel a valóságnak, hogy a határrendőrség megszűnik a kormányzó nem mond le.

A belügyminiszter nyilatkozatának legfontosabb része arról szól, hogy ő a kormányzó iránt teljes bizalommal viseltetik és kérdéses határrendőrségi ügyben sincs eltérés a belügyminiszter és a kormányzó álláspontja között. Ez pedig azt jelenti, hogy a határrendőrséget a belügyminiszter is s a kormányzó is akarja. Sőt a podeszta és Fiume képviselője sem ellenzi s csak a megvárosítás tekintetében lehetnek eltérések a vélemények. Andrassy belügyminiszter május 1-én akarja a határrendőrséget életbe léptetni, míg a kormányzó, a polgármester és Fiume képviselője azon vannak, hogy az új intézmény mennél később kezdje meg működését Fiumében.

Érdekesen jellemezte a belügyminiszter a fiumei közbiztonsági állapotokat. Hiszen tudvalevő dolog, hogy az előkelő fővárosi lapban megjelent közleményt a belügyminiszter sugalmazta.

„Fiumében — úgy mond — évtizedek óta túrhetetlen állapotok vannak a közrendészet terén és a gyakran ismétlődő zavargások alkalmával mindig kitűnt, hogy a rendőrség tehetetlen, sőt néha az is, hogy a zavargóknak pártját fogta. Ily körülmények között fokozott szükség van Fiumében a határrendőrségre. Az autonóm jogokra rendkívül féltékeny városi képviselőtestület azonban minden erejével elleneszegült a határrendőrség szervezésének, a mi ha a képviselőtestület hozzájárulása nélkül történik meg, ismét csak a város békéjének földúlásával és az egész városi adminisztráció megbénításával fog jární.”

Ebből a nélfány sorból mindent megérthetnek azok, akik a fórumon vannak s nem tudják, hogy a podeszta és a deputató miért játszik ilyen kétszínű szerepet. A belügyminiszter már döntött a kérdésben s úgy látszik nem lehet eltántorítani a szándékától. Ha a representanza hozzájárul a határrendőrség életbe léptetéséhez, rendben van minden. S ha nem járul hozzá, csak magának okoz kellemetlenséget. A városi adminisztrációt akkor bizonyára kormánybiztos veszi át. A representanzát szétkergetik. De minek részletezzük? Hiszen az autonóm uraknak már személyes tapasztalásaik is vannak ezen a téren. S éppen azért kell óvakodniok attól, hogy Fiumét ilyen zavaros helyzetbe juttassák.

Preluka és a szigetvasut.

— Ausztria Fiume ellen. —

Az elmúlt esztendőben cikksorozatban foglalkoztam a quarnerói szigetvasut terveivel s közleményeim tartalmát a magáévé tette Havass Rezső dr., a kiváló magyar dalmát politikus. Akkoriban arról volt szó, hogy Lupoglava állomástól Pólaig, illetőleg Fianonáig és a Farasina csatornán át trajektussal Cherso szigetére, Dragosichi helységétől a sziget legdélibb partjáig s onnan megint csak trajektus segítségével Záráig összeköttetést teremtsenek az isztriai félsziget és Dalmácia között. A tervre egy osztrák mérnök vasutigazgató meg is kapta az előmunkálati engedélyt — s a vasuti összeköttetés megteremtéséből semmi sem lett.

Nem az első, de nem is az utolsó kutbaesett terv volt a lupoglava-zárai összeköttetés létesítésének a kérdése. Alig mulik el hónap, hogy valami eszme föl ne merülne a fiumei kikötő tönhrététele érdekében. Az első szigetvasuti terv csődjé után az osztrák szakkörök a pólai kikötőnek nagy kereskedelmi kikötővé való fejlesztésével szintén komolyan foglalkoztak a Monte Maggiorén tul. Ez a terv azonban csak kevesek tetszésével találkozott. De hiszen érthető is a dolog. Hová tegyek akkor a monarki sásfészket? Ausztria (mert hiszen a hadi-tenge-észetet nem mondhatjuk a magunkénak) nem dobhatja oda hadikikötőjét a kereskedelmi tengerészet martalékául. Sok milliót kellett ebbe a kikötőbe beleölni, amíg megépült a pólai egérvár, amely fekvésénél fogva elég kedvező volna egy kereskedelmi kikötő kialakulására.

A pólai terv csak terv marad s ma már nincs Ausztriában szakember, aki elő merne ezzel hozakodni. Ellenben új tervek támadtak ennek nyomában. Megszületett a medolinói kikötő terve, amelyet komolyan magukévé tettek a szakkörök. A medolinói kikötő terve a pólaival szemben azt az előnyt is fölűntethette, hogy ez az a pont, ahonnan Ausztria a leggyorsabban juthat Dalmáciába. Azután meg Medolino rendkívül alkalmas nagy kereskedelmi kikötő létesítésére. Fekvése révén jó védelmet tud nyújtani viharok esetén a gőzösöknek s ezenfelül még az az előnye is van, hogy kiépítése nem sokba kerülne.

Mind ezeknek a körülményeknek tulajdonítható, hogy oly melegen érdekli Medolino iránt ma is az Orientverein, ahonnan a kikötő kiépítésének eszméje kiindult. Az Orientverein következetesen folytatja az akcióját s két hónappal ezelőtől bizottságot küldött ki a kikötőnek a helyszínén való tanulmányozására. A bizottság meg is tette kötelességét s visszatérve a császárvárosba, hozzájárult annak a memorandumnak az előkészítéséhez, amelyet a medolinói kikötő kiépítése érdekében az osztrák kereskedelmi miniszterhez be fog nyújtani. A medolinói terv tehát komoly s nem is tartjuk lehetetlennek, hogy valaha ott csakugyan létesüljön kereskedelmi kikötő.

Hogy mikor? Aztán meg milyen? Vajon ki tudná erre megmondani a feleletet. Az ilyen tervekkel véletlen körülmények, miniszteri szeszerek visznek a megoldás felé. Annyi bizonyos, hogy Medolinóból nem egyhamar lesz nagyszabású kereskedelmi kikötő. Talán több évüzed multával szó lehet erről, de akkoris csupán csak a dalmát forgalom egy részének a lebonyolítására lesz hivatott. Nemzetközi kikötő, nem egy évtized munkája terem meg. Ahhoz évázadok kelleneek. A legjobb bi-onyi-

téka ennek az, hogy Fiume és Trieszt kikötőjének fejlődése is három emberöltő szívós munkájának az eredménye.

Hát még Preluka? Vajjon ezzel mit akarnak? Ebből ugyan akkor leszen kikötő, amikor Fiume törzsökös magyar város.

S amit nem fog megépülni Fiume konkurrens kikötője Preluka, éppen úgy fog a feledés homályába veszni az a második quarnerói szigetvasut tervé is.

Mikor az első szigetvasut terv fölmerült, szinte látni véltük már, mint fogják a hatalmas trajektusok az osztrák vonatokat Dalmácia szép földjére vontatni. A politikai és közgazdasági lapok sokat foglalkoztak ezekkel a tervekkel. Azután egyszerre, mint adotti jelszóra, valamennyien elhallgattak. És elhallgattak Wenusch, a tervező maga is.

Most, hónapok leforgása után ismét új szigetvasutról szól az ének. S ez a terv is csak olyan, mint aminő a régi volt. A papiroson szép, nagy gondolatokat ébresztő, hanem csak az a legszörnyűbb hibája, hogy a megvalósításához, mint a többi nagy osztrák tervekhez, beláthatatlanul hosszú idő kell. Az új szigetvasut terv is Wenusch vasutigazgató szerzeménye s az osztrák kormány ismét neki adta meg az előmunkálati engedélyt.

Wenusch régi és új terve között nem nagy a különbség. Ezúttal csak a vasuti összeköttetés egyszerűbb felhasználásáról van szó. Mert Matuglieből Prelukáig megépíteni a vasutat nem jár akkora anyagi áldozattal, mint Fianonáig. Az új terv a Canale di Mezzo és Cherso közti trajektust szintén fölhasználja. Szóval a régi terv újabb kiadásban fekszik előttünk. Az osztrák lapoknak igazuk van, hogy ily módon Ausztria közvetlen és gyors összeköttetést nyerne Dalmáciával. A legfőbb akadály természetesen a két trajektus szükségé. Mert a vizen másképpen nem tudják a vonatokat átvinni. Az egyik trajektus nyolc, a másik huszonnyolc kilométer kiterjedésű vonalat járna be.

Ez azonban az osztrákok szemében nem lehet akadály, mert hiszen Dánia példája lebeg szemünk előtt. Ott nem is egy, hanem negyvenkét kilométerre rug a trajektusoknak összes hosszúsága. Az a komp, amely Beltet Kopenhagával összeköti, 26 kilométer hosszú. S ezen a kompon az elmúlt esztendőben hatszázharminc személy és 105.000 vasuti kocsi kelt át.

A dániai vizeken leggyakrabban dul a vihar, és az utolsó 28 esztendőben 2200 hajó pusztult el, míg ellenben a trajektushajók közül egyiknek sem esett baja. Olaszországban is van két trajektus, amelyek Szicíliát kötik össze Calabriával. Amerikában is nagy hódítást ért el a trajektus. Ott 1897 óta 562 trajektushajót helyeztek üzembe, amelyeken 5615 vasuti kocsi tér el egyszerre. Egyesek 200 kilométer hosszúak, ami körülbelül a fiume—anonai távoiságnak felel meg.

Lehetetlenségről tehát nem lehet szó, csak arról, hogy a terv megvalósítását annyi mindenféle akadály hátrahajtatja, hogy évtizedekbe mulik, és még mindig nem fogunk szigetvasuton átkelni, ha Dalmácia földjére akarunk lépni.

(f. o.)

A polgármester jelent...

— A rappresentanza ülése. —

Azok a rappresentanték, akik azt hiszik magukról, hogy nekik nem muszáj a város közéletében szerepelniök, tegnap mégis eljöttek a rappresentanza ülésére. Ott voltak a csöndes bárányok és a bömbölő oroszlanok. Harmincketten valának együtt... S nagyon csalatkoztak. Mert a várt szenzáció nem következett be. A podeszta óvatosan körülmagyarázta, hogy ő semmit sem tud a határrendőrségről. Így azután békésen maradt a nyáj. Nem történt semmi. Csak Bacich Icilio hozakodott elő egy megrendelt interpellációval. Egyébiránt a rappresentanza figyelmes volt az elnöke iránt, aki az ülés megnyitása után jó sokáig tartotta szöveget az inclita rappresentanzát. A jelenteni valót adta elő.

Az ülés lefolyásáról az alábbiakban számolunk be.

Vio Ferenc dr. polgármester délután 6 és fél órákor nyitja meg az ülést. Az ülésen 32 városatyja van jelen. Almaradását igazolta Darmartello Artur. A polgármester ezután előterjeszti jelentéseit. Az elsőben közli, hogy új segélyalap érkezett szegény tanulók támogatására, amelyet Bubessa Santina létesített bátyja Rubessa András dr. emlékére. A rappresentanza bejelentést tudomásul vette. Közli továbbá, hogy az 1908-1910. évi adókövető bizottságba a város részéről Duimich János és Sirola Albert küldettek ki, akik elfogadták a megbízást. Ezután a Voloscai ut kiépítéséről szóló jelentést terjeszti elő. Ez utnak Bergudiig, illetőleg a határig való megépítése 92,000 koronába kerül, amelyből az érdekelte vállalatok és magánosok 16,000 koronát, a kormány pedig 13,000 koronát fedez.

Grossich dr. a Komunale igazgatósága dolgában interpellált.

Stupicich Péter egy interpellációja után Bacics Icilio dr. a határrendőrség dolgában interpellál. Kérdi, hogy mi igaz a lapok híreiből.

A polgármester válaszában kijelenti, hogy a dolgról nem tud semmit sem a kormányzó, sem ő. Úgy látszik, az egész csak szappanbuborék. Egyébiránt kijelenti, hogy ha valami ebben a kérdésben tudomására jut, közölni fogja a rappresentanzával. Ezután még egy személyes ügyről volt szó, majd áttérnek a zárt ülésre, amelyen több adminisztratív ügyet intéztek el.

Ezzel az ülés este 8 és fél órákor véget ért.

UJDONSÁGOK.

— Damjanich Jánosné látogatása.

Damjanich Jánosné, a nemzet vértanújának özvegye, Gruz Albert államtitkár és neje, unoka huga, Hoffmann Margit és a híres világlátó Mocsáry Béláné szül. Fáy Mária társaságában tegnap délután átjött Abbáziából és a tört karjával még mindig szenvedő Vay Sándor grófot, a jeles író meglátogatta.

— Schack Béla dr. Fiumében. Schack Béla dr., a magyarországi felső kereskedelmi iskolák főigazgatója, a fiumei kereskedelmi iskola látogatására ide érkezett. Schack dr. tiszteletére tegnap este a De la Ville szálló éttermében társasvácsora volt, amelyen az intézet tanárai vettek részt.

— Hírek a katonaság köréből. A király Salis-Sevis János grófot, a pétervárad 70. gyalogezred ezredesét, a fiumei Jellacichról elnevezett 79-ik gyalogezred parancsnokává, Marjanovics Józsefet pedig a fiumei Jellacich ezred ezredesét a pétervárad 70-ik gyalogezred parancsnokává nevezte ki.

— Uj hadihajóink. A király elrendelte, hogy a Triesziben most épült I. számú csatahajót a trónörökösökről, „Erzherzog Franz Ferdinand“-nak, a II. számú csatahajót, amelyet szintén legközelebb fognak sik tengerre bocsátani, „Radezki“-nak a III. számú csatahajót pedig „Zrinyi“-nek nevezzék el. A gyors cirkáló hajó, amely legközelebb fog elkészülni, „miral Spaun“ nevet fog kapni. A Fiumében most épülő hat torpedóhajó a következő neveket fogja kapni: „Turul“, „Csikós“, „Pandur“, „Reka“, „Velebit“, és „Dinara“.

Végre tehát az Uhuk és Pelikánok és tudj isten mi a csudák mellé tisztos magyar hangzású nevek is kerülnek.

— Április 11. Fiumében is megünneplették a negyvennyolcas törvények szentesítésének az évfordulóját. Dél előtt 10 órákor a Dómtemplomban ünnepi mise volt, amelyen a polgári és katonai hatóságok fejei és Fiume hivatalos világa vett részt. Jelen volt az ünnepi istentiszteleten a rappresentanza több tagja is. Az állami intézetekben emléknap volt.

— Vasutasok választmányi gyűlése. A vasutasok országos szövetségének fiumei kerülete e hó 22-én este 7 órákor saját hivatalos helyiségében Fodor Armin elnöklésével választmányi ülést tart. Tárgy: 1. A kerületi gyűlés előterjesztése. 2. Folyó ügyek. 3. Segélyek tárgyalása. 4. Indítványok.

— A kereskedők és iparosok közgyűlése. A fiumei kereskedők és iparosok egyesülete vasárnap délelőtt tartja évi közgyűlését a Piazza Ürményin levő körhelyiségében.

— Eljegyzés. Salam J. dr. bécsi orvos eljegyezte Biró Betty kisasszonyt Fiumében.

— A Fiumei Attekai Club birkózóversenye, mint már jeleztük, vasárnap fog lefolyni a Deák-szálló nagyertermében. A verseny érdekességét nagyban emeli a trieszti „Libertas“ és „internationale“ tagjainak részvétele. Az első 6 a második 5 versenyzőt küld, kik természetesen a legjobb birkózók. A kilenc érmen kívül a „Qindici“ kerékpárkör győnyörű ezüst dísztárgya is szerepel a díjak között, melyet mint tiszteletdíjat kap a legjobb birkózóból kialakult súlycsoport győztese. A csoportok beosztása a következő:

70 kiló testsúlyig könnyűsúlyok;

70 től 85 kilóig középsúlyok és

85-ől fölfelé nehézsúlyok.

Minden csoportban elsőnek aranyozott ezüst, másodiknak ezüst, harmadiknak: bronz-érem.

A nagyszámu részvevők miatt az előmérkőzések délelőtt 9 órákor kezdődnek, a döntők pedig délután 3¹/₂ órákor. Belépti jegy, mely mindkét mérkőzésre érvényes, 1 korona.

— Komunale-színház. A „Cabrera“-botrány után most úgy látszik mégis csak kielégítést nyer a bérlok kívánsága: Massanet „Thais“ című balletje, mint értesülünk, jó előadásban kerül színre. A három felvonásos hét képből álló ballet először kerül színre Fiumében. A szereposztás a következő: Thais — Iksó Camilla. Crobila — Rolando Alfonsina. Mirtale — Marenzi Helén. Albina — Marenzi Helén. Nicia — Tenderini Mario. — Atanale — Polese Giovanni. Palemone — Carnevali Abele. Szolga — Ferzetti Paolo. Az előadás este 8 órákor kezdődik és fél 12 óra tájban ér véget. Bérlet B. turnus.

— Hajók versenye a Oceánon. A „Berliner Tagblatt“-nak jelentik Newyorkból: A „Teutonia“ és „Karonia“ nevű oceánjáró személyszállító gőzöskék az Aftanti Oceánon hajóversenyt rendeztek Newyorkba. A „Karonia“, bárha 39 perccel később indult, 29 perccel előbb érkezett és az egész utat az Oceánon át 6 nap, 21 óra és 6 másodperc alatt tette meg.

— Sztrájk előtt. A kereskedősegédek tegnap esti értekezletükön elhatározták, hogy a ma este tartandó közgyűlésnek a sztrájkot fogják javasolni. Holnap délelőtt alkalmasint a Fenice szinkörben gyűlést tartanak, amikor azt a határozatot fogják hozni, hogy már hétfőn nem állanak munkába, ha a kereskedők követeléseiket nem teljesítik.

— Milyen idő lesz? Az időjárásról Meteor ezeket mondja: Április hónap csomópontjai a következő napokra esnek: 10—14—16—23—25—28—29—30, melyek közül legerősebb hatásuk 10—16—26 és 28-ikiak és pedig a 10-iki szárazabb, derült, esetleg szeles; a 16-iki derült, száraz, 25-iki csapadékos, 28-iki hűvös, napciklonok esetére hideg jellegű. Amint látjuk, április hava nem lenne kedvezőtlen a gazdaközönségre nézve, bajt csak a 28-iki csomópont hozhat. Husvét szépnek ígérkezik, csomópont sem ígérkezik ekkorra. Fagyot a fagyos szentek nem ígérnek májusban. Orbánra esik ugyan egy hasonjellegű csomópont, mely április 28-át is kritikussá teszi.

— Lopás a haditengerészeti akadémiában. Szerdán éjjel nagy lopás történt a haditengerészeti akadémiában. Az intézet egyik földszinti helyiségéből nagy mennyiségű ruhaneműt és más egyéb felszerelési tárgyakat loptak el. A parancsnok azonnal vizsgálatot indított, amelynek alapján megállapították, hogy a lopásban Kossovich János, Stipanovich Antal, Va-

dasz János Persich Antal, Belasich Józsi az intézetben alkalmazott szolgák vettek részt. Minthogy később beigazolást nyert, hogy a be-töréses lopásban mások is részt vettek, az intézet átírt a rendőrséghez, hogy a nyomozást indítsa meg a saját hatáskörében is. A rendőri vizsgálat is eredményteljesen járt. Radici Rugero és Basso Antal szolgákat is, az ellenük felmerült gyanu alapján letartóztatták. A rendőrség a letartóztatott szolgákat kihallgatásuk után az ügyészséghez kísérte át a vizsgálati iratok egyidejű átküldésével.

— A kikötőből. Érkezett: „Galicia“ osztrák gőzös Triesziből; „Lusitania“ német gőzös Hamburgból. Indult: „Mária Valeria“ osztrák gőzös Calcuttába; „Stefánia“ magyar gőzös Rouenba; „Congo“ angol gőzös Londonba; „Frosso“ görög gőzös Marseilleba; „Britania“ olasz gőzös Cataniába.

— A Fiumei Gyorsirókor f. hó 13-án este 8 órákor tartja közgyűlését a Kereskedők és Iparosok egyesületi helyiségében.

Kirándulások a tengeren. A magyarhorvát tengeri gőzhajózási társaság f. hó 12-én, vasárnap (kedvező idő esetén) a következő tengeri kirándulásokat fogja rendezni:

Ikába és Lovranába a „Sava“ gőzössel délután 2.30 órákor órákor, érintve menetben Voloscát és Abbáziát. Visszaindulás Ikából 5.45 órákor este érintve utjában Abbáziát is. Ha azonban a hajó kedvezőtlen időjárás miatt Abbáziában ki nem köthetne, akkor Voloscában fog kikötni. Menetár oda- és vissza, személyenként 80 fillér.

Abbáziába a „Stefánia“ és „Lovrana“ gőzöskékkel felváltva délelőtt 7, 8, 9, 10, 11 és 12 órákor azután délután 2, 3, 4, 5 és 6 órákor. Utolsó hajóját Abbáziából vissza esteli 7 órákor. A Fiuméből déli 12 órákor és az Abbáziából délután 2 órákor induló hajók, Voloscát is érintik. Menetár oda- és vissza személyenként 1 kor. 20 fill.

Fiuméből Abbáziába az „Istriano“ gőzössel d. e. 9.30 és 11.30 órákor, továbbá d. u. 2.30 és 4.30 órákor.

Abbáziából Fiuméba az „Istriano“ gőzössel d. e. 10.30 órákor, továbbá 12.30, 3.30 és 5.30 órákor délután. Menetár személyenként 20 fillér. Jegyek a hajón kaphatók.

TAVIKAT. TELEFON.

A külügyminiszter Budapesten.

BUDAPEST, ápr. 11. Aehrenthal báró külügyminiszter tegnap este Budapestre érkezett s ma délelőtt fölkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt, akivel hosszasan tanácskozott. A tanácskozásba később belevonták Rauch Pál báró horvát bánt. A tanácskozás affelett folyt, hogy miképpen lehetne Horvátországban a politikai mozgalmat leszerelni. Képviselői körökben tudni vlik, hogy a tanácskozásban a szanuzsák vasutról is volt szó. A külügyminiszter még a mai folyamán fölkeresi Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert is.

Fordulat a politikában (?)

BUDAPEST, ápr. 11. A „Pesti Napló“ mai számában szenzációs bécsi tudósítást közöl, amely szerint a király ötnegyed óra hosszat tartó magánkihallgatáson fogadta Zichy János gróf országgyűlési képviselőt. A kihallgatáshoz messzire kiható kombinációkat fűznek. Ez is jele annak, hogy a politikában fordulat készül. A hírt egy bécsi távirat ma megerősíti, de a kihallgatásra megjegyzi, hogy azon családi, nem pedig politikai ügyről volt szó.

Válság Szerbiában.

BELGRAD ápr. 11. A szerb válság, mint Belgrádból jelentik, még tart s még nem lehet tudni, hogy a krízis milyen módon fog kialakulni. Bizonyos csak az, hogy a király által a szkupstina munkaképességének biztosítására fölvetett kompromisszumterv nem jöhet létre és hogy a szkupstina fölösztatása elkerülhetetlen. A szkupstinát már csak azért is fölösztatja a király, hogy az ország ex-lexbe ne jusson, mert ex-lex esetére a törvény rendelkezési értelemében az összes állampénztárak lepecsételtetnek s az államszerkezet, kormányzat és közgazgatás működése teljesen megbénul. Április 13-án pedig az ex-lex föltétlenül beállana, miután eddig sem a költségvetést meg nem szavazták, sem indemnitást a kormány nem kapott. A szkupstina fölösztatása esetén azonban az államtanácsnak joga van egy négy hónapra terjedő költségvetést megszavazni s így a szorult helyzetből legalább ideiglenesen menekülni lehet. Mára Vuics Mihály volt miniszter-

KALOGÉN

BRÁZAY, SÖSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB ★

elnök hivatalos a királyhoz, általában öt tartják a jövődö műiszterelnöknek.

BELGRÁD, ápr. 11. Minthogy a szerb ellenzéki pártok mind bejelentették az obstrukciót a kiály feloszlatja a szkupstinát és elfogadja a Pasics kormány lemondását.

A német császár Korfu szigetén.

BERLIN, ápr. 11. Háromnegyed tizenegy órakor a korfui kikötőben levő hadihajók ágyúzása hirdette a német császár közeledését. A Hohenzollern dél felől jött egy jelző gőzös és a Hamburg cirkáló kíséretében. A Hohenzollern a parttól háromszáz méternyire vetette ki a vasmacsát. Az aténi német követ és a korfui német konzul csónakon mentek a Hohenzollern elé. Egész éjjel és ma délelőtt nagy zivatar és felhőszakadás volt, de tíz óra tájban áttörték a napsugarak a felhőket.

Elhamvadt vasuti állomás.

FLORENC, ápr. 11. Campo di Matra állomáson ma tűz ütött ki, amely az állomást teljesen elhamvasztotta. Több ember megsebesült. A kár igen nagy.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.
Szerkesztő: Fodor Oszkar.

A „De la Ville“ kávéházban

ma és minden este
BARCAJENŐ

jeles kaposvári cigány zenekara

hangversenyez.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Gyors, kitűnő módszerrel
tanítja az olasz nyelvet
végzett olasz akadémikus. Hosszu gyakorlat, mérsékelt ár.
Ajánlatok a kiadóhivatalhoz kéretnek.

Egy csinosan butorozott szoba
május 1-ére kiadó.

Cím a kiadóhivatalban.

Olasz és francia

nyelvtanítás könnyű módszerrel és olcsó áron
vállalok. Ajánlatok „S. S. 800“ címen a kiadóba.

Hulladék puha tűzifa
elado Grünwald Testvéreknél
Fiume, Molo Maria Valéria.

ERBISTI GIOVANNI

„All' Universo“

FIUME, Via del Fosso 2.

Tavaszi csapolás!

Szt. Jstván védjegyű

Dupla-Malátasör

Az összes malátasörök
ösforrása

Naponta friss csapolása

a „Magyar Vendéglő-ben
(Riva Szápáry) és a
Gambrinus Buffet-ben
(Via del Lido).

ELSŐRANGU NŐI DIVAT-TEREM MAISON ROSA

VIA GOVERNO 9.

Dr. Vio-féle ház, az Adria kávéház felett.

A Virágcsokorhoz

czimzett, az Ürményi téren (a városi színház
átellenében) levő

éttermeimet megnyitottam.

Izletes magyar ételek, tiszta minőségű
magyar fehér borok (gr. Esterházy pincéből),
dalmát és isztriai borok állnak a n. é. közönség
rendelkezésére.

Havi előfizetések megegyezés szerint 26-
30 frt. Table d'hôte étlap után 36 frt. havonként.

Szíves látogatást esd
HORVÁTH NAGY AM.

a m. kir. tengerészeti akadémia v. élmezője.

ÁGYTOLL GÖZTISZTÍTÁS!

Szab. módszer szerint előkészítet higiénikus
„ÁGYTOLLAK“

„MARABU“-hoz
Budapest, Karoly-lőrut 7.
TELEFON 71-25.

A visszaszállítás
még
aznap eszkö-
zöltek.

— Óriási készletek az idényre —

elegáns, modern és elsőrendű
kész férfi-és gyermek - ruhákban.

Nagy raktár szörmeárukban.

Ruhák mértékre is készítettek

Halál a poloskákra!

DESODEROL

az egyetlen adikalís szer poloskák és más
férgék ellen. Ragadós betegségek ellen fertőt-
lenít. Elárusító

Graf A. Fiume Riva Canale Telef. 622.

Literje K 150 házhoz szállítva.

Lakások fertőtlenítése elvállaltatik.

Használt és új
zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt
zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Rauschel Ferenc

első fiumei kézmű- és divatárúháza
a Corsón levő nagyarányu
árutermeit szives figyelmébe
ajánlja ugy a helybeli közön-
ségnek mint a Fiumében és
környékén időző idegeneknek.

Első fiumei amerikai rendszerű versenyszabóság

Bátorkodunk ugy a helybeli mint a vi-
déki magyarságnak ez uton leghálásabb köszö-
netünket nyilvánítani azért a kitüntető pártfo-
gásért, melyben bennünket részesítenek. Ez arra
indított bennünket, hogy egész műhelyünket
Budapestről ide helyezzzük át, miáltal a legké-
nyesebb igényeket is kielégíthetjük. Ugy uri
ruhákat mint felöltöket mérték után angol
szabásu legújabb mintájú tiszta gyapjuszövetből
gyors és pontos kiszolgálással csakis a régi be-
vezetett árban és pedig

18.— és 24 frtért készítünk.

Továbbra is a magyarság jóindulatába
ajánlva magunkat, maradunk

kiváló tisztelettel SEILER R. és Tsa.

FIUME Vicolo della Dogana 4. sz.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizsek,
oalettikkek és szépítőszerek, tb. stb.

OH JAJ! Köhögés, rekedtség és elvágytatás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár: **„NADOR” gyógyszertár** Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger-mellpasztillája! csakhamar meggyógyított

Megfojt az átkozott köhögés!

KAPHATÓ FIUMÉBEN: Accarti Károly, Bab é Hiako, Mizzan Adorján Prodam János, Schindler Adolf gyógytárakban, Rosenkort Gusztáv

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrassy, — Telefon 121. sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda a villamos vasut mentén. Villamos világítás, lift, fürdőszobák stb. stb.

Table D'Hôte külön asztalokon.

HEIM F. 20 éven át a fiumei Deak-szálló tulajdonosa.

SPORT VENDÉGLŐ

FIUME, Via Germania 2 a Jellacsics kaszárnya mellett.

Izletes magyar konyha. - Kitünő borok. Kőbányai Polgári Sör.

WEISZ JENŐ vendéglős.

Cinematograf „EDISON”

Mozgófénykép-terem VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtekintélyesebb vetítési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-től kezdve.

Állandó bérlet jegyekis válthatók a pénztárnál.

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban.

Lovranában (Abbazia közvetlen közelében)

a **„QUARNERO”** szállodát és PENSZIÓT

LÁTOGATJA MINDEN MAGYAR EMBER.

Tulajdonos: ZIPERA RUDOLF, az abbazia Jeanette szálló volt szakácsa. Kitüntette a nagy korona-renddel a svéd király által.

Kitünő konyha. Elegánsan berendezett balkonos szobák gyönyörű tengeri kilátással. Remek terras.

Mérsékelt árak. ———— Fürdők a házban.

Családok részére nagy engedmény.

A **ÜRMEHÉK ANTAL-féle egyesült sörgyárak** részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) **FIUMEI FŐRAKTÁRA.**

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22. Jégyvár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kivitelű és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 lit-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhöz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rупnik Emil, Ürményi-tér 6.

Bonbonnière Móve

Előkeelő Mulató

Abbazia Bristol - szálló

Estenként nemzetközi varieté-előadások kizárólag elsőrendű művészi erők felléptetésével.

Kitünő szellőztetés.

Schlosser penzió

— ABBAZIA —

a Quitta tengeri fürdő fölött, gyönyörű kilátással az egész Quarnerora.

Minden kényelemmel berendezett családi otthon 30 szobával.

Villanyvilágítás.

Fürdők a házban.

Mérsékelt szoba és penzió-árak.

Villamos vasúti összeköttetés minden irányban.

Lockey Hofbräu Szállodája

ABBAZIA.

Központi fekvés a Curpark mellett

- ● Villamos világítás ● ●
- Szobák pensioval vagy a nélkül
- Polgári árak.
- Figyelmes kiszolgálás. ●

Kitünő magyar konyha.

Női kalapok

Legújabb divatu modellek és formák.

Átalakítások a legizlésebb kivitelben eszközöltetnek.

Jutányos árak!

WEISZ FANNY

Via Andrassy 13. FIUME Via Andrassy 13.

SERDOZ FRANCESCO

FIUME, Via del Fosso 2.

— Telefon sz. 303. —

Vaskereskedés.

Fémárak. — — —

Vasgerendák.

Nagy választék kályhák, tűzhelyek, pénzszekrények, konyhaedényekben stb

Pálma-Hajviz

a jelenkor orvoszakértőinek vizsgálata alapján az elismert legjobb hajviz. Növény- és gyökérkivonatokból természetes uton előállított higiénikus hatású bővelkedő hajviz.

PÁLMA-HAJVIZ

erősíti a hajszálat gyökereit és ezáltal megszünteti a haj idő előtti kihullását és megakadályozza a kopás-képződést.

PÁLMA-HAJVIZ

a hajnövést jótékonyan előmozdítja és annak meglévő szinét épségben tartja.

Kapható **CSIZMÁS DEMETER** fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében).

Ára K 2.50

Viszontelarusítóknak engedmény.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-mótorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja egy cseplési, mint ma műzemre kitünően alkalmas, legegyszerűbb benzín lokomobiljait, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kifogástalan üzemért!!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan egyszerű szerkezet!

Rendkívül esékély benzínfogyasztás!

!!! 13-14 éves fiu is kezelheti!!!

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

200 drb. elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!